

Hlas farnosti

ročník
XXXII.
č. 23
7. 6. 2025

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Slávenie Zoslania Ducha Svätého na 50. deň po Veľkej noci

Katolícka cirkev oslávi v nedeľu 8. júna Slávnosť Zoslania Ducha Svätého, ktorá je známa aj pod názvom Turíce. Svätodušná nedeľa sa slávi 50 dní po Veľkej noci aj v iných kresťanských cirkvách. Svätodušné sviatky sú po Vianociach a Veľkej noci tretie najvýznamnejšie kresťanské sviatky.

Slávnosť je apoštolského pôvodu. Už sv. Pavol píše: "V Efeze zostanem až do Turíc" (1 Kor 16,8). Aj najstarší cirkevní spisovatelia spomínajú túto slávnosť (Tertulián, Origenes, apokryf Listy apoštolov z roku 130). Slávnosť má vigíliu, ktorá mala v Gelaziánskom i Gregoriánskom sakramentári štyri čítania, od 12. storočia to bolo šesť čítaní, čo ostalo až do roku 1956.

Samotná slávnosť sa slávila s oktávou od 6. storočia, keď sa vytrácal zmysel slávnosti ako vyvrcholenia Veľkonočného obdobia, čiže päťdesiaty deň po zmŕtvychvstaní, a brala sa ako osobitná slávnosť. Počas liturgickej obnovy došlo k zrušeniu tejto oktávy, aby bolo veľkonočných dní naozaj päťdesiat. Veriaci si na Svätodušnú nedeľu pripomínajú udalosť, keď Ježišovi učeníci zhromaždení v Jeruzaleme boli naplnení Duchom Svätým a začali hovoriť rôznymi jazykmi. "Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili a na každom z apoštolov spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť," uvádza sa v knihe Skutky apoštolov. V deň Turíc bol Duch Svätý zjavený ako tretia Božská osoba Najsvätejšej Trojice a zároveň v tento deň bola cirkev zjavená svetu. Známych je sedem darov Ducha Svätého, a to – dar múdrosti, dar rozumu, dar rady, dar sily, dar poznania, dar nábožnosti a dar bázne voči Bohu. K symbolom Ducha Svätého patrí najmä voda, ktorá naznačuje jeho pôsobenie pri krste a oheň symbolizujúci jeho pretrvávajúcu silu, ako aj oblak a svetlo. Až neskôr sa symbolom Ducha Svätého stala aj holubica.

Veriaci, ktorý sa zúčastní na verejnom speve alebo recitovaní hymnu *Veni Creator* na slávnosť Zoslania Ducha Svätého, môže za zvyčajných podmienok získať úplné odpustky. Touto slávnosťou sa končí Veľkonočné obdobie. Veľkonočná svieca sa s úctou uchováva tak, aby sa od nej pri slávení krstu mohli zažať sviece pokrstených. Pri slávení pohrebných obradov sa zapálená kladie k rakve zosnulého na znak toho, že pre kresťana je smrť jeho Veľkou nocou. Od pondelka po tejto slávnosti sa modlíme ráno, na poludnie i večer Anjel Pána.

Od roku 2018 sa v celej Rímskokatolíckej cirkvi slávi v pondelok po Zoslaní Ducha Svätého, (doteraz tradične označovaný ako Svätodušný pondelok) povinná liturgická spomienka Preblahoslavenej Panny Márie, Matky Cirkvi. Túto spomienku ustanovila Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí dekrétom zverejneným 3. marca 2018 s podpisom prefekta Roberta Saraha z 11. februára 2018 na sviatok Panny Márie Lurdskej. O úcte k Matke Cirkvi hovoril vo svojich dielach už sv. Augustín aj sv. Lev Veľký. V novodobej histórii Cirkvi v tejto súvislosti stojí za zmienku 21. november 1964, keď svätý Pavol VI. na záver tretieho zasadnutia Druhého vatikánskeho koncilu vyhlásil Preblahoslavenú Pannu Máriu za "Matku Cirkvi, čiže celého kresťanského ľudu, tak veriacich ako aj pastierov, ktorí ju volajú najmilovanejšia Matka."

Keďže je na Slovensku zvykom predĺžiť slávnosť Zoslania Ducha Svätého aj na pondelok, možno v tento deň vziať votívnu omšu "*O Duchu Svätom*". Táto omša môže byť v tento pondelok, iba ak to duchovný správca alebo celebrujúci kňaz uzná za naozaj potrebné a pastoračne užitočné.

(Zdroj: tkkbs.sk; skrátené a upravené)

Z Katechéz svätého biskupa Cyrila Jeruzalemského o Duchu Svätom

„Voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom živej vody prúdiacej do večného života.“ (Jn 4,14) Nový druh vody, ktorá žije a prúdi. Prúdi však na tých, čo sú jej hodni. Ale prečo nazval milosť Ducha vodou? Preto, že od vody všetko závisí; že voda je tvorkyňou rastlín i živočíchov; že voda padá z neba v podobe dažďa; že padá vždy tým istým spôsobom a v tej istej podobe, ale má mnohotvárne účinky: iný je v palme, iný zasa vo viniči a iné sú vo všetkých ostatných veciach, lebo má iba jedinú podobu a nejestvuje iná ako táto. Ved' dážď sa nemení, či padá tu alebo tam, ale prispôsobuje sa stavbe tých, čo ho prijímajú, a v každom vytvára to, čo potrebuje.

Takisto aj Duch Svätý. Je jeden, má jednu podobu, je nerozdielny, a predsa rozdeľuje milosť každému, ako chce (porov. 1Kor 12,11). A ako keď vyprahnutý strom dostane vodu, vyháňa mládniky, tak aj hriešna duša, ktorá sa pokáním stala hodnou daru Ducha Svätého, prináša ovocie spravodlivosti. A hoci Duch je jeden a má tú istú podobu, predsa na Boží pokyn a v Kristovom mene robí rozmanité zázraky.

Lebo jazyk jedného používa na hlásanie múdrosti, myseľ iného osvecuje prorocťom, ďalšiemu dáva moc vyháňať zlých duchov, inému uštedruje dar vysvetľovať božské Písma. U jedného posilňuje zdržanlivosť, iného učí milosrdenstvu. Jedného učí postiť sa a konať rozličné cvičenia asketického života, ďalšieho pohrdať tým, čo je telesné, iného zasa pripravuje na mučenie. V každom je iný, sám v sebe však ostáva ten istý, ako je napísané: „Každý dostáva prejavy Ducha na to, čo je užitočné.“ (porov. 1Kor 12,7)

Tichý a lahodný je jeho príchod, príjemný a vonný je jeho dotyk a jeho jarmo je veľmi ľahké (porov. Mt 11,30). Jeho príchod predchádzajú žiarivé lúče svetla a poznania. Prichádza so srdcom dôverného priateľa. Ved' prichádza spasit', uzdravovať, učiť, napomínať, posilňovať, utešovať, osvecovať myseľ najprv u toho, kto ho prijíma, a potom skrze neho aj u ostatných.

(Zdroj: Liturgia hodín)

OZNAMY NA SLÁVNOSŤ ZOSLANIA DUCHA SVÄTÉHO

9. 6.	Pondelok	Prebl. Panna Mária, Matka Cirkvi, spomienka – Svätodušný pondelok
11. 6.	Streda	Sv. Barnabáš, apoštol, spomienka
12. 6.	Štvrtok	Náš Pán Ježiš Kristus, najvyšší a večný kňaz, sviatok
13. 6.	Piatok	Sv. Anton Paduánsky, kňaz a učiteľ, spomienka
15. 6.	Nedeľa	NAJSVÄTEJŠIA TROJICA, slávnosť

Ostatné dni sú férie Cezročného obdobia.

- **Dnešným sviatkom Turíc sa končí Veľkonočné obdobie** a pokračuje Cezročné liturgické obdobie desiatym týždňom. Od zajtra sa opäť modlíme modlitbu Anjel Pána.
- **Dnes vás pozývame na koncert Veni Creator Spiritus speváckeho zboru Ars Vocalis**, ktorý sa uskutoční o 17.30 hod. vo farskom kostole – bezprostredne po večernej svätej omši.
- **V pondelok je tzv. Svätodušný pondelok a spomienka Panny Márie, Matky Cirkvi.** Sväté omše budú ako vo všedné dni. Zároveň vás pozývame na rekolekčnú svätú omšu kňazov nášho dekanátu, ktorá bude v Kostole Panny Márie Pomocnice v Sásovej (u saleziánov) o 11.00 hod.
- **V sobotu 14. júna sa v našom kostole uskutoční slávnosť diakonského svätenia.** Pri svätej omši o 10.00 hod. príjmu diakonské svätenie dvaja seminaristi: Bronislav Antoš z Farnosti Banská Bystrica – Fončorda a Matúš Mikuško z Farnosti Chrenovec-Brusno. Srdečne vás pozývame na slávnosť a vyzývame vás k modlitbách za svätencov.
- **Minulotýždňová zbierka na masmédiá činila 955 €.** Pán Boh zaplať za vašu štedrosť.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesova I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		